

FAMILIE / BARCELONA / SPAANSE BURGEROORLOG

De debuutroman *Nada* (1944) van Carmen Laforet is een van de hoogtepunten uit de Spaanse romanliteratuur en een fijnzinnige literaire getuigenis. In zijn nawoord schrijft Mario Vargas Llosa terecht: "Carmen Laforet vertelt het verhaal met een proza dat varieert van ijskoud tot vlammend, waarin wat wordt verzwegen belangrijker is dan wat wordt gezegd, en waardoor de lezer wordt gevangen in een onbeschrijflijke beklemming". Het boek doet denken aan de verhalen en romans van Mercé Rodoredá. Laforet voert de achttienjarige Andrea ten tonele wanneer die, direct na de Spaanse Burgeroorlog, in Barcelona gaat studeren. Ze gaat bij haar familie in een onderkomen huis wonen. Barcelona had in die tijd niets van de riant stad die het ooit was geweest. De sfeer is er een van nederlaag, de oorlog haalde de trots van stad en inwoners neer, de mensen zijn er verdwaasd en verbitterd. Het 'nada' uit de hier onvertaalde titel is dan het niets waarin Andrea zich staande moet houden. De illusies waarmee ze naar de stad afreisde springen stuk tegen de harde realiteit. De roman is het relaas van Andrea's pogingen om aan dat niets te ontkomen en van het volle leven te genieten. Het boek kreeg de belangrijke Nadalprijs en is een inleiding op een van Laforets grote thema's: de poging het verloren paradijs toch ergens terug te vinden. Laforet hecht heel veel belang aan de zintuiglijke ervaringen, die ze uiterst accuraat en indien nodig beklemmend beschrijft. Wat een geluk dat deze roman nu eindelijk in het Nederlands beschikbaar is.

[Bart Vonck]